

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 45.511/3
VAN 9 DECEMBER 2008

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 21 november 2008 door de Vlaamse minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering "betreffende de aanvullende reglementen en de plaatsing en bekostiging van verkeerstekens", heeft het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*
* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe uitvoering te geven aan het decreet van 16 mei 2008 betreffende de aanvullende reglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging van de verkeerstekens (hierna: het decreet).

Het ontwerpbesluit bepaalt welke minister bevoegd is om aanvullende reglementen vast te stellen op de gewest- en provinciewegen (artikel 2), wie de gemeentelijke aanvullende reglementen op die wegen moet goedkeuren (artikel 3), voorziet in een overlegprocedure als het aanvullend reglement op een gemeenteweg een beduidende weerslag heeft op de mobiliteitssituatie van één of meer naburige gemeenten (artikel 4), bepaalt dat gemeenten aanvullende reglementen kunnen vaststellen op wegen als bedoeld in artikel 6 van het decreet en voorziet in een specifiek toezicht hierop (artikel 5), regelt de plaatsing van verkeerstekens door de gemeenten (artikel 6) en de verwijdering ervan (artikel 7), en draagt aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het mobiliteitsbeleid, op om de wijze te bepalen waarop de aanvullende reglementen en de "locaties van de verkeersborden" aan hem moeten worden bezorgd (artikel 8).

3. Volgens het eerste lid van de aanhef wordt de rechtsgrond voor het ontworpen besluit gezocht in het decreet.

3.1. Voor de artikelen 2 en 3, eerste en tweede lid, van het ontworpen besluit kan rechtsgrond worden gevonden in artikel 22 van het bijzonder decreet van 7 juli 2006

.../...

over de Vlaamse instellingen, gelezen in samenhang respectievelijk met de artikelen 3 en 4 van het decreet.

Voor artikel 5, §§ 1 en 2, van het ontworpen besluit wordt de rechtsgrond geboden door artikel 6, tweede lid, van het decreet.

Voor artikel 6 van het ontworpen besluit wordt de rechtsgrond geboden door artikel 7, vierde lid, van het decreet.

Voor artikel 8 van het ontwerp kan rechtsgrond worden gevonden in de algemene uitvoeringsbevoegdheid die de Vlaamse Regering ontleent aan artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gelezen in samenhang met artikel 4 van het decreet, wat de aanvullende reglementen betreft, en in artikel 7, vierde lid, wat de "locaties van de verkeersborden (lees: verkeerstekens)" betreft.

3.2. Voor de volgende artikelen van het ontworpen besluit is echter geen rechtsgrond aanwezig.

3.2.1. In artikel 3, derde lid, wordt bepaald dat de Vlaamse minister bevoegd voor het mobiliteitsbeleid, de aanvullende reglementen, vermeld in artikel 4, § 1, van het decreet ten allen tijde kan opheffen of wijzigen, na eensluidend advies van de Vlaamse minister, bevoegd voor openbare werken.

Artikel 4, § 2, van het decreet, dat in een procedure van goedkeuring voorziet, laat niet toe dat de Vlaamse Regering een gemeentelijk aanvullend reglement, eenmaal dat het is goedgekeurd, kan opheffen of wijzigen⁽¹⁾. Artikel 3, derde lid, van het ontworpen besluit ontbeert dan ook de nodige rechtsgrond.

3.2.2. Artikel 4 van het ontwerp legt de gemeenten de verplichting op om overleg te plegen met de betrokken gemeenten wanneer het ontwerp van een aanvullend reglement op de gemeentewegen een beduidende weerslag heeft op de mobiliteitssituatie van één of meer naburige gemeenten.

⁽¹⁾ Wel kan de bevoegde minister het gemeentelijk aanvullend reglement "impliciet" wijzigen of opheffen door zelf een gewestelijk aanvullend reglement te nemen.

Voor deze bepaling kan evenmin rechtsgrond worden gevonden in het decreet.

3.2.3. In artikel 5, §§ 3 en 4, van het ontwerp wordt in een specifiek toezicht voorzien dat grotendeels is afgestemd op de goedkeuringsprocedure van artikel 4, § 2, van het decreet.

Hoewel de Vlaamse Regering bij artikel 6, tweede lid, van het decreet wordt gemachtigd om de voorwaarden te bepalen waaronder de gemeenten aanvullende reglementen kunnen vaststellen voor de in artikel 6, eerste lid, bedoelde wegen, laat die bepaling niet toe om in een specifiek toezicht hierop te voorzien.

Artikel 5, §§ 3 en 4, van het ontworpen besluit ontbeert dan ook de nodige rechtsgrond.

3.2.4. Luidens artikel 7 van het ontworpen besluit kan het verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid wegen en verkeer, in opdracht van de Vlaamse minister, bevoegd voor het mobiliteitsbeleid of voor openbare werken, de verkeerstekens verwijderen en de verkeerssituatie in haar rechtsgeldige toestand herstellen op kosten en risico van de gemeente, wanneer de gemeente verkeerstekens plaatst in strijd met de federale wetten, de Vlaamse decreten of hun uitvoeringsbesluiten.

Het komt de Vlaamse Regering niet toe, bij gebreke van een uitdrukkelijke decretale machtiging, om zelf in een vorm van dwangtoezicht te voorzien. *In casu* kan zij enkel optreden in het kader van het gewoon administratief toezicht.

VOORAFGAANDE VORMVEREISTEN

4. Volgens de notulen van de Vlaamse Regering van 7 november 2008 wordt de Vlaamse minister, bevoegd voor het mobiliteitsbeleid, gelast "over [het] [...] voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen, met verzoek hun advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen".

Op het ogenblik dat de Raad van State advies geeft over het ontwerpbesluit, hebben noch de SERV, noch de Mobiliteitsraad van Vlaanderen reeds advies gegeven.

Mocht het vervullen van deze vormvereisten aanleiding geven tot het wijzigen van het ontwerp, dan dienen die wijzigingen nog om advies te worden voorgelegd aan de Raad van State, afdeling wetgeving ⁽²⁾.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

5. Overeenkomstig hetgeen in verband met de rechtsgrond van het ontworpen besluit is opgemerkt (opmerking 3.1), dienen vóór het huidige eerste lid van de aanhef twee nieuwe leden te worden ingevoegd.

In een nieuw eerste lid dient te worden verwezen naar artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, en in een nieuw tweede lid dient te worden verwezen naar artikel 22 van het bijzonder decreet van 7 juli 2006 over de Vlaamse instellingen.

6. Het huidige eerste lid van de aanhef dient te worden gespecificeerd met een verwijzing naar de bepalingen van het decreet die rechtsgrond bieden voor het ontworpen besluit (opmerking 3.1).

⁽²⁾ Advies 41.417/AV tot 41.420/AV van de algemene vergadering van de afdeling wetgeving van de Raad van State van 6 oktober 2006 over voorontwerpen die geleid hebben tot de wet van 10 mei 2007 tot wijziging van de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden, de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen, de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie en de wet van 10 mei 2007 tot aanpassing van het Gerechtelijk Wetboek aan de wetgeving ter bestrijding van discriminatie en tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden (*Parl. St.*, Kamer, DOC 51 2720/001).

7. Volgens de meest recente wetgevingstechnische voorschriften ⁽³⁾ dient in de aanhef de verwijzing naar het advies van de Raad van State als volgt te worden geredigeerd:

"Gelet op advies 45.511/3 van de Raad van State, gegeven op 9 december 2008, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1/, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;"

⁽³⁾ *Beginnelsen van de wetgevingstechniek. Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, Raad van State, 2008, nr. 36.1, formule F 3-5-2, te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (www.raadvst-consetat.be).

De kamer was samengesteld uit

de Heren	J. SMETS,	staatsraad, voorzitter,
	B. SEUTIN,	
	W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	H. COUSY,	assessoren van de
	J. VELAERS,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de Mevr. A. SOMERS, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

G. VERBERCKMOES

J. SMETS